

Jako dcera

Seznámily se na hudebním festivalu pod otevřeným nebem. Janina se tam ztratila svému průvodci – a nebo se průvodce ztratil Janině? To už dneska nikdo neví. U stánku s občerstvením, kde se Janina podle svého zvyku tak trochu motala, ji oslovila mladá žena:

„Chcete, abych vám pomohla něco vybrat?“ Janina si oddechla, že je podle všeho v dobrých rukou. Obě se pak posadily na lavičku a během přestávky v programu si stihly všechno povědět. Mladá žena se jmenovala Anina. Její příběh byl jak z učebnice. Zamílovala se, otěhotněla, a protože oba byli z venkova, kde se to nosilo, rychle se vzali a bydleli u rodičů ženicha. Ti se brzy postarali, aby malý chlapec, který se Anině narodil, zcela upadl do područí babičky a dědečka, zatímco Anina chodila na směny do pekárny. Brzy se jí odcizil i manžel. Začala pít, nijak moc, ale dost na to, aby si ji rodina manžela přestala vážit.

„Vyfotili si mě mobilem, když jsem spala na dvorku, protože mě nepustili domů. Byl tam samozřejmě zdokumentovaný čas. Marně jsem na sociálce vysvětlovala, že jsem se vracela z noční v pekárně a že jsem v sobě neměla ani kapku,“ nezadržitelně brečí Anina. „Nakonec mi Marečka vzali, a protože na něho nemohu platit, hrozí mi i kriminálem. Nemám žádnou pořádnou práci. Marečka skoro nevidím, protože mne vyhnali i z jejich domu, a já musím žít tady v Týnci, tady mám bydlení na ubytovně a občas práci na poště nebo u řezníka jako uklízečka.“

„Vidíš, a já si pořád myslím, že mám prohraný život, když se mi kvůli dědičné vadě zraku nepodařilo založit rodinu. Nemám ani žádný stálý vztah s nějakým mužským, vždycky jsem měla smůlu, že se na mne přilepil nějaký vyžírka nebo totálně neschopný ňouma. Já mám pečovatelskou povahu, a to není dobré pro zakládání manželství, tedy aspoň v mém případě,“ povzdechne si Janina a upíjí kávu z kelímku.

Než skončilo odpoledne, Janina a Anina už byly přítelkyně.

„Podívej,“ rozhodla Janina prakticky, „přestěhuješ se ke mně. Ušetříš tisíce za ubytovnu, které můžeš posílat synkovi. U mne budeš bydlet zadarmo. Mně už bylo padesát, nejsem už tak zdatná, a pomoc v domácnosti uvítám. Půjdeš také na ambulantní léčbu a úplně přestaneš pít. Za rok uvidíme, jestli by ti tvoje bývalá rodina Marečka půjčovala alespoň na víkendy a prázdniny. Já mám tady v Týnci dobré jméno, ať v organizaci nevidomých nebo i mezi sociálními pracovníky. Dokud jsem viděla, pracovala jsem shodou okolností na odboru péče o dítě. Možná ti budu nápomocná, když budeš sekát dobrotu.“

Po této nabídce Anina sotva popadla dech, protože nečekaný nápad její nové přítelkyně jí připadal jako zázrak.

Uplynul rok. Janina i Anina žily v družné pospolitosti, bez konfliktů. Měly se rády a všechno vypadalo jako z pohádkového příběhu. Ale neštěstí nechodí po horách. Občas se stalo, že Janinu přivedli domů cizí lidé, protože někde zabloudila. „V Týnci? Zabloudit? A zrovna ty, která ho znáš potmě lépe než já za světla?“ diví se Anina. Janina smutně zírá přisleplýma očima kamsi do kouta, a nějak neví, co říct. Pak občas zapomene vzít lék na vysoký tlak. Občas zapomene jídlo na elektrickém sporáku, který zapomene vypnout. Pletou se jí dny, pletou se jí recepty na jídlo. Anina s její pomocí našla dobrou práci v prádelně a dálkově si dodělává střední školu. Moc času nazbyt nemá, ale nemůže přehlédnout, že stále častěji nachází po návratu domů následky nějakého nepříjemného chaosu,

který poslední dobou Janina jaksí ne náhodou vytváří. Spálené prkno na žehlení. Otevřené okno v ložnici, ačkoliv venku je hluboko pod nulou. Dvě nestejně boty obuté jindy šikovnou Janinou také nevěstí nic dobrého.

„Aninko, musíme si promluvit,“ řekne jednoho nedělního rána Janina se starou praktickou rozhodností. Následek rozmluvy končí u notáře.

„Anina je jako moje dcera,“ začíná svůj monolog Janina. Na konci sezení je vystaven dokument, a Anina se stává majitelkou bytu, v němž dosud svorně se svou přítelkyní žije. Stává se majitelkou i veškerého zařízení. Na její účet jsou převedeny Janiny úspory s tím, že pokud bude živa, budou použity pro doplatek pobytu v nějakém solidním zařízení pro obyvatele s Alzheimerovou nemocí.

„Janino,“ brečí Anina, když už jsou zase spolu doma. „Ty přece nemáš žádného Alzheimra, to jsi jenom unavená nebo jsi měla nějakou malou mozkovou příhodu. Já přece nemohu snést, že sis políčila na nějaký nóbl starobinec a chceš mě tu nechat samotnou.“

„Holka moje. Jsme obě natolik rozumné, abychom věděly, že mi odchází mozek. Zjistila jsem si to, chodím už půl roku na testy. Můžeš se zeptat mojí asistentky, kam mne dvakrát týdně vodí. Chodím na trénink paměti, beru léky, ale přesto těch světlých míst v mé hlavě ubývá. A je to docela fofr,“ poznamenaná Janina se stopou dřívějšího šibalství v hlase.

Na předměstí Týnce stojí krásný dům v rozlehlé a udržované zahradě. Býval to zámeček. Na jezírku jsou labuť, po trávníku se procházejí pávi. Ráj na zemi. Jen vysoká mříž plotu odděluje toto místo od obyčejného života. Je krásný den a na nádvoří zámečku posedávají na lavičkách starší i velmi staří lidé. Jedna dáma, s krásnými stříbrnými vlasy otáčí usměvavou tvář s nevidoucíma očima ke slunečním paprskům.

„Janino, konečně jsem tě našla. Říkali, že jsi venku,“ raduje se mladá návštěvnice a objímá stříbrovlasou dámu. „Nesu ještě mokré maturitní vysvědčení. A ještě překvapení - pojď sem, Marečku, a ty taky, Radime!“

„Promiňte, ale neznám vás. Asi jste si mne s někým spletla,“ říká rozpačitě nevidomá Janina.

„Ale kdepak, já jsem přece Anina, tvoje skoro dcera! A přivedla jsem s sebou taky Marečka a Radima, svého manžela, abyste se navzájem poznali! Bydlíme teď už zase všichni spolu ve tvém bytě, a jsme moc šťastní! Tak Janino, nedělej, že nic nevíš,“ už se slzami v očích křičí Anina.

Stará paní se pomalu zvedá z lavičky a bílou holí oťukává okraj trávníku směrem ke vchodu do zámečku. „Nějaký omyl,“ mumlá si pro sebe.

„A jestlipak už bude snídaně? Nebo večeře?...“